

Aika 29.01.2020, klo 15:17 - 18:33

Paikka Viirinkankaantie 1, kaupunginhallituksen kokoushuone, 3. krs.

Käsitellyt asiat

- § 12 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 13 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 14 Ajankohtaiset asiat**
- § 15 Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut 2020**
- § 16 Eräitä vuodeosaston ja kotisairaalan laskutusperäisiä hintoja 2020**
- § 17 Perusturvan riskienhallintasuunnitelma 2020 ja riskienhallintaraportti 2019**
- § 18 Rovaniemen kaupungin matkapalvelukeskuksen toimintakatsaus**
- § 19 Vastaus kuntalaisaloitteeseen vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuiden muuttamisesta**
- § 20 Perusturvalautakunnan yksilöasioiden jaoston jäsenten ja varajäsenten vaali**
- § 21 Perusturvalautakunnan kevätkauden kokousaikataulu v. 2020**
- § 22 Asiakassihteerin viran perustaminen**
- § 23 Neljän sairaanhoitajan toimen perustaminen ikäihmisten palveluihin**
- § 24 Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**
- § 25 Ilmoitusasiat**

Saapuvilla olleet jäsenet

Marjo Rundgren, puheenjohtaja
Hilpi Ahola, 1. varapuheenjohtaja
Päivi Alanne-Kunnari
Mikko Lindroos
Erkki Virtanen
Sanna Luoma, poistui 18:14
Asko Peuraniemi
Arto Köngäs
Henri Ramberg
Pirita Nenonen
Riitta-Maija Hokkanen

Muut saapuvilla olleet

Marika Ylipieti, hallintosuunnittelija, sihteeri
Mirja Kangas, palvelualuepäällikkö
Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö
Maija Tervo, vt. palvelualuepäällikkö
Jari Airaksinen, talouspäällikkö, poistui 18:01
Tarja Holländer-Tyni, hallintopäällikkö
Hanna Kuvaja, hallintosihteeri
Laura Honkala, nuorisovaltuuston edustaja
Matti Henttunen, kaupunginhallituksen edustaja, saapui 16:04
Risto Varis, hallintopäällikkö
Seija Säkkinen, kuljetuspäällikkö, kuultavana § 14, saapui 15:34, poistui 16:16
Matti Konstenius, konserniasiamies, kuultavana § 14, saapui 15:34, poistui 16:16
Miia Virtamo, johtava sosiaalityöntekijä, kuultavana § 14, saapui 16:17, poistui 17:01
Kaisa-Maria Rantajärvi, palveluesimies, kuultavana § 14, saapui 16:17, poistui 17:01

Poissa

Antti Lassila, toimialajohtaja
Kaisa Kuusela, palvelualuepäällikkö
Paula Reponen, hallintoylilääkäri
Tuulikki Louet-Lehtoniemi, kehittämisspäällikkö

Allekirjoitukset

Marjo Rundgren
Puheenjohtaja

Marika Ylipieti
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

31.01.2020

Asko Peuraniemi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla 4.2.2020 alkaen.

hallintosuunnittelija Marika Ylipieti

§ 12

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi ja hyväksyy työjärjestyksen.

Päätös

Tässä kokouksessa esittelijänä toimii palvelualuepäällikkö Johanna Lohtander.

Perusturvalautakunta totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Perusturvalautakunta hyväksyi työjärjestyksen muilta osin, paitsi §:ssä 14 olevaa Toimialajohtajan ajankohtaista katsausta ei käsitellä.

§ 13

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Asko Peuraniemi.

Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 3.2.2020.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Asko Peuraniemi.

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

§ 14

Ajankohtaiset asiat

1. Matkapalvelukeskuksen tilannekatsaus/ kuljetuspäällikkö Seija Säkkinen
2. Sijaisperhetoiminta / lastensuojelun johtava sosiaalityöntekijä Miia Virtamo ja lastensuojelun palveluesimies Kaisa-Maria Rantajärvi
3. Palvelukodin tilannekatsaus/ ikäihmisten palvelualueen palvelualuepäällikkö Johanna Lohtander
4. Toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta merkitsee esittelyt ja ajankohtaiskatsauksen tiedoksi.

Päätös

1. Seija Säkkinen ja konserniasiamies Matti Konstenius kävivät läpi Matkapalvelukeskuksen tilannekatsauksen.
2. Miia Virtamo ja Kaisa-Maria Rantajärvi kertoivat sijaisperhetoiminnasta.
3. Johanna Lohtander kertoi tilannekatsauksessaan palvelukodista.
Matti Henttunen saapui klo 16:04 kohdan 1. käsittelyn aikana.
4. Toimialajohtajan ajankohtaiskatsaus: ei käsitelty
Perusturvalautakunta piti tauon klo 17:02 - 17:09.
Perusturvalautakunta merkitsi esittelyt tiedoksi.

Perusturvalautakunta, § 205, 11.12.2019

Perusturvalautakunta, § 15, 29.01.2020

§ 15

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut 2020

ROIDno-2017-4205

Perusturvalautakunta, 11.12.2019, § 205

Valmistelijat / lisätiedot:

Johanna Lohtander, Kaisa Kuusela, Maija Tervo, Jari Airaksinen

johanna.lohtander@rovaniemi.fi, kaisa.kuusela@rovaniemi.fi, maija.tervo@rovaniemi.

fi, jari.airaksinen@rovaniemi.fi

palvelualuepäällikkö, palvelualuepäällikkö, vt. palvelualuepäällikkö, talouspäällikkö

Liitteet

1 Terveystuollon asiakasmaksut 2020

Sosiaali- ja terveydentuollon asiakasmaksut perustuvat sosiaali- ja terveydentuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (1992/734) ja asetukseen (1992/912). Laki sisältää asiakasmaksujen yleiset periaatteet ja siinä on myös määritelty maksuttomat sosiaali- ja terveystuollot. Asiakasmaksuasetuksessa säädetään palvelujen enimmäismaksu. Asiakasmaksujen periminen ja niiden suuruus enimmäismaksujen rajoissa on kunnan harkintavaltaan kuuluva asia.

Asiakasmaksuasetuksessa säädettyjä euromääriä tarkistetaan joka toinen vuosi kansaneläkeindeksin ja työeläkeindeksin muutoksen mukaisesti asiakasmaksuista annetun asetuksen 33 a §:n mukaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Paula Reponen, hallintoyllilääkäri

Perusturvalautakunta päättää vuoden 2020 sosiaali- ja terveydentuollon asiakasmaksuista liitteen mukaisesti.

Äänestykset

Esittelijän esitys Jaa Aholan esitys Ei

Jaa

Riitta-Maija Hokkanen

Asko Peuraniemi

Ei

Hilpi Ahola

Erkki Virtanen

Arto Köngäs

Jyrki Saarenpää

Eini Marja Tennilä

Yeasmin Nafisa

Päätös

Hilpi Ahola esitti Erkki Virtasen kannattamana, että vuoden 2020 sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut hyväksytään terveydenhuollon asiakasmaksujen osalta niiltä osin kun niissä ei tullut muutoksia ja muilta osin palautetaan seuraavassa perusturvalautakunnassa.

Perusturvalautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen, jonka mukaan asiassa suoritetaan äänestys, jossa ne, jotka ovat esittelijän esityksen kannalla vastaavat Jaa ja ne, jotka ovat Aholan esityksen kannalla vastaavat Ei. Suoritettussa äänestyksessä annettiin kaksi (2) Jaa- ääntä ja kuusi (6) Ei- ääntä. Puheenjohtaja totesi, että Aholan esitys on tullut perusturvalautakunnan päätökseksi.

Perusturvalautakunta, 29.01.2020, § 15

Valmistelija / lisätiedot:

Mirja Kangas, Jari Airaksinen

mirja.kangas@rovaniemi.fi, jari.airaksinen@rovaniemi.fi

palvelualuepäällikkö, talouspäällikkö

Liitteet

1 Liite. Lapsiperheiden palvelualueen asiakasmaksut 2020

Lapsiperheiden kotipalvelua annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen. Palvelun myöntäminen perustuu sosiaalihuollon viranomaisen tekemään palvelutarpeen arviointiin tuen tarpeellisuudesta. Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista edellä mainittujen syiden vuoksi.

Kotipalvelusta voidaan periä kunnan päättämä kohtuullinen maksu. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (1992/734) ja asetukseen (1992/912). Laki sisältää asiakasmaksujen yleiset periaatteet ja siinä on myös määritelty maksuttomat sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Asiakasmaksuasetuksessa säädetään palveluiden enimmäismaksu. Asiakasmaksujen periminen ja niiden suuruus enimmäismaksujen rajoissa on kunnan harkintavaltaan kuuluva asiaa. Edellisen kerran lapsiperheiden kotipalvelumaksut on päätetty perusturvalautakunnassa 13.12.2017, § 200

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta hyväksyy Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksut 2020 liitteen yksi (1) mukaisesti. Maksut tulevat voimaan 1.2.2020 alkaen.

Lapsiperheiden kotipalvelun asiakasmaksutiedot lisätään Perusturva - Asiakasmaksut 2020 -dokumenttiin.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

palvelualuepäällikkö, perhesosiaalityön palveluesimies, hallintopäällikkö,
talouspäällikkö, taloussihteeri

§ 16

Eräitä vuodeosaston ja kotisairaalan laskutusperäisiä hintoja 2020

ROIDno-2017-4205

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Lohtander, Jari Airaksinen

johanna.lohtander@rovaniemi.fi, jari.airaksinen@rovaniemi.fi

palvelualuepäällikkö, talouspäällikkö

Liitteet

1 Liite 1 Eräitä vuodeosaston ja kotisairaalan laskutusperäisiä hintoja 2020

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 11.11.2019 § 98 hyväksynyt talousarvion vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman vuosille 2021–2022. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.12.2019 § 492 hyväksynyt vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Rovaniemen kaupungin vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpano-ohjeissa (KH 16.12.2019 § 492) todetaan seuraavasti: Maksuista ja taksoista päätetään hallintosäännön mukaisesti toimitelmissä. Laskutus on toimitettava heti, kun laskutusperuste on selvillä ja perintä on hoidettava tehokkaasti. Toimialajohtaja vastaa toimialaansa kuuluvien tehtävien laskutuksesta, saatavien seurannasta ja perinnästä sekä luottotappioiden laadinnasta.

Laskuperusteisia hintoja käytetään laskutettaessa muita kuntia, julkisyhteisöjä, tai vakuutusyhtiöitä.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta päättää vuodeosaston ja kotisairaalan laskutushinnat vuodelle 2020 valmistelijoiden esityksen mukaisesti (Liite 1). Maksut tulevat voimaan 1.2.2020 alkaen, ellei liitteessä toisin mainita.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Palvelualuepäällikkö, taloussuunnittelija, toimistosihiteeri

§ 17

Perusturvan riskienhallintasuunnitelma 2020 ja riskienhallintaraportti 2019

ROIDno-2018-64

Valmistelija / lisätiedot:

Tarja Holländer-Tyni

tarja.hollander-tyni@rovaniemi.fi

hallintopäällikkö

Liitteet

1 Perusturvan riskienhallintataulukko 2020.pdf

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

2 Perusturvan riskienhallintasuunnitelma 2020 ja riskienhallintaraportti 2019

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Rovaniemen kaupungin talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on määritelty riskienhallinnan toimenpiteet suunnittelukaudella. Sen mukaan toimielimet tunnistavat, arvioivat ja priorisoivat vuosittain keskeisimmät riskit sekä laativat tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet vahinkojen varalle ja suunnitelmat korjaavista toimenpiteistä mahdollisissa vahinkotapauksissa.

Perusturvaan on laadittu riskienhallintasuunnitelma vuodelle 2020. Suunnitelma pitää sisällään kuvauksen riskien hallinnan toteutuksesta ja arvioinnista toiminnan ja talouden suunnittelussa ja toteutuksessa. Riskienhallintasuunnitelmassa on kuvattuna myös toimialan keskeiset toiminnan riskit. Riskienhallinnan suunnitelmakaaviossa on kuvattuna ja priorisoituna toimialan strategiset, taloudelliset, toiminnalliset ja vahinkoriskit. Riskienhallintasuunnitelma sisältää perusturvan riskienhallintaraportin vuodelta 2019.

Sivistyspalveluiden ja perusturvan toimialat yhdistyivät 1.1.2020. Ensimmäisenä yhteisenä toimintavuotena riskienhallintasuunnitelmat ja -raportit tullaan yhdistämään.

Valmistelijan esitys:

Perusturvalautakunta hyväksyy perusturvan riskienhallintasuunnitelman vuodelle 2020 ja riskienhallintaraportin vuodelta 2019.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta hyväksyy perusturvan riskienhallintasuunnitelman vuodelle 2020 ja riskienhallintaraportin vuodelta 2019.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Palvelualueet, turvallisuuspäällikkö, talouspäällikkö

§ 18

Rovaniemen kaupungin matkapalvelukeskuksen toimintakatsaus

ROIDno-2018-2086

Valmistelija / lisätiedot:
Seija Säkkinen

Liitteet

1 Rovaniemen kaupungin matkapalvelukeskus / katsaus 29012020

Perusturvalautakunnan kokouksessa 27.11.2019 § 176 Ajankohtaisissa asioissa käsiteltiin Rovaniemen kaupungin matkapalvelukeskuksen ajankohtaisia asioita. Ajankohtaisiin asioihin kirjattiin seuraavasti: "MPK:n asiakkailta tulee nyt vähän negatiivista palautetta liittyen autojen myöhästymisiin tai saapumatta jättämissiin. Kehitetään viestintää ja logistiikka-asiantuntijan rekrytoinnin myötä voidaan aloittaa asiakastyöryhmän työskentely, josta raportoidaan myös lautakunnalle alkuvuodesta. Lautakunta nimeää oman edustajansa asiakastyöryhmään."

Matkapalvelukeskuksen toimintakatsaus on liitteenä. Matkapalvelukeskuksen vuoden 2019 tilipäätöstiedot eivät ole vielä käytettävissä. Taluspäällikkö on kertonut lautakunnalle MPK:n ulkoisten palveluiden ostojen kustannusten jakautumisesta kokouksessa 30.10.2019 § 166.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta merkitsee Matkapalvelukeskuksen tilannekatsauksen tiedoksi ja nimeää oman edustajansa työryhmään.

Päätös

Palvelualuepäällikön muutettu esitys: Perusturvalautakunta merkitsee Matkapalvelukeskuksen tilannekatsauksen tiedoksi ja nimeää oman edustajansa työryhmään. Työryhmän tehtävänä on selvittää matkapalvelukeskuksen toiminnan eri kehittämismahdollisuuksia huomioiden erityisesti asiakaslähtöisyys. Selvitys tuodaan lautakunnan käsittelyyn kesäkuun kokoukseen. Perusturvalautakunta nimeää keskuudestaan työryhmään kaksi edustajaa: Marjo Rundgren ja Erkki Virtanen. Perusturvalautakunta päättää, että työryhmän kokemusasiantuntijalle maksetaan kokouspalkkio saman säännön mukaisesti kuin se työryhmän luottamushenkilöjäsenille maksetaan.

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön muutetun esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Matkapalvelukeskus

Perusturvalautakunta, § 196, 11.12.2019

Kaupunginhallitus, § 8, 13.01.2020

Perusturvalautakunta, § 19, 29.01.2020

§ 19

Vastaus kuntalaisaloitteeseen vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuiden muuttamisesta

ROIDno-2019-2095

Perusturvalautakunta, 11.12.2019, § 196

Valmistelijat / lisätiedot:

Maija Tervo, Seija Säkkinen, Jari Airaksinen, Tarja Holländer-Tyni, Miikka Ruokamo, Hannu Kumpula

maija.tervo@rovaniemi.fi, jari.airaksinen@rovaniemi.fi, tarja.hollander-tyni@rovaniemi.fi

vt. palvelualuepäällikkö, talouspäällikkö, hallintopäällikkö

Rovaniemen Kehitysvammaisten Tuki ry on 12.6.2019 tehnyt aloitteen Rovaniemen kaupungille vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuuosuuden muuttamisesta.

"Rovaniemen kaupunki on uudistanut linja-autoliikenteen lipputaksat ja hinnat 1.8.2018 kaupungin siirryttyä uuteen Linkkari-paikallisliikennejärjestelmään, jossa tuotteet ovat muuttuneet verrattuna vuoden 2013 tilanteeseen. Tätä ei ole huomioitu vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen maksuissa. Vammaiset eivät ole tällä hetkellä yhdenvertaisia muihin kuntalaisiin nähden. Myöskään 10.6.2016 ratifioidun YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan sopimuksen vaatimuksia yhdenvertaisuudesta ei ole huomioitu.

Esitämme, että:

- 1) vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuuosuudet päivitetään pikaisesti vastaamaan yhdenvertaista kohtelua niin, että omavastuun hinnoittelu vastaa joukkoliikenteen hinnoittelua niin, että vammaisillakin henkilöillä on oikeus kaikkiin alennuksiin.
- 2) jos maksukertymän mahdollista pienenemistä ei ole huomioitu perusturvan vuoden 2019 budjetissa, siihen varataan lisämääräraha eikä sitä oteta vammaispalvelujen sisältä.
- 3) vuoden 2020 budjetissa huomioidaan lisämäärärahan tarve jo lähtökohtaisesti määrärahoja lisäämällä.

Perustelut

Aikuisilla ero kertalipun ja arvolipulla maksetun kertamaksun välillä on A-vyöhykkeellä 70 centtiä ja AB-vyöhykkeellä 1,10 euroa. Näin aikuisella, joka käyttää kuukaudessa 9 edestakaista matkaa A-vyöhykkeellä, eroksi tulee 12,60 euroa kuukaudessa ja 151,20 euroa vuodessa. AB-vyöhykkeellä ero on vielä suurempi eli 19,80 e/kk ja 237,76 euroa vuodessa.

Kuljetuspalveluista voidaan periä asiakkaalta enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Sosiaalihuoltolain ja sosiaalihuollon asiakaslain mukainen asiakkaan edun ensisijaisuuden periaate sekä perustuslain säännökset ja maassamme noudatettava perus- ja ihmisoikeusmyönteisen laintulkinnan periaate puoltaisivat sitä, että omavastuun määräytymisen perusteena käytetään edullisinta mahdollista lipunhintaa, jonka vastaavassa tilanteessa oleva vammaton henkilö vastaavasta matkasta maksaa. Tällöin jos esimerkiksi arvo- tai kausilipulla matkan hinta on alhaisempi kuin kertalipulla maksettuna, kertalipun hinnan ei tulisi olla omavastuun määräytymisen perusteena.

THL:n vammaispalvelujen käsikirjan mukaan "Kuljetuspalvelujen asiakasmaksun omavastuun tarkoituksena on, että kuljetuspalvelun käyttäjät olisivat taloudellisesti samassa tilanteessa kuin julkiseen liikenteen käyttäjät". Nykyisessä hinnoittelussa ei myöskään huomioida YK:n vammaissopimuksen 20 artiklaa, jonka mukaan hinnan tulee olla kohtuullinen. Mielestämme kohtuullisena hintana ei voida pitää edellä kuvattua hinnoittelua muihin kuntalaisiin nähden. Yhdenvertaisuuslain 5 § mukaan viranomaisen velvollisuus on edistää yhdenvertaisuutta. Viranomaisen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toimissaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteuttamisen edistämiseksi.

Esitämme myös, että perusturvalautakunta

-tiedottaa vammaispalvelumatkojen käyttäjille mahdollisuudesta hakea alennusta omavastuusta

-tiedottaa mahdollisuudesta hakea palautusta jo suoritetuista korkeammista ei-kohtuullisista maksuista ennen kuin muutos saadaan käytännössä toteutumaan muun muassa ohjelmistopäivitysten takia. "

Perusturvalautakunnan vastaus kuntalaisaloitteeseen

Kunta järjestää kuljetuspalveluja vaikeavammaisille henkilöille vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (380/1987 Vammaispalvelulaki) 8.2 §:n nojalla. Vastaavan asetuksen 6 §:n mukaan kunnan on järjestettävä kuljetuspalveluja asetuksen 5 §:ssä tarkoitettulle henkilölle siten, että hänellä on mahdollisuus suorittaa välttämättömien työhön ja opiskeluun liittyvien matkojen lisäksi vähintään kahdeksantoista yhdensuuntaista jokapäiväiseen elämään kuuluvaa matkaa kuukaudessa.

Vammaispalvelulain nojalla järjestettävistä kuljetuspalveluista perittävästä asiakasmaksusta säädetään sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (912/1992) 6 §:ssä, jonka mukaan vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuista vaikeavammaisille järjestettävistä kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Rovaniemen perusturvalautakunta on 27.8.2013 § 92 päättänyt Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden soveltamisohjeesta 1.11.2013 alkaen. Ohjeen mukaan kuljetuspalvelumatkojen omavastuuosuus on julkisen liikenteen maksun mukainen.

Julkisen liikenteen maksut

Rovaniemen kaupungin järjestämässä joukkoliikenteessä on päätetty ottaa käyttöön kolme taksavyöhykettä. Sisin A-vyöhyke on sama kuin entinen taajamalippualue. B-vyöhykkeen ulkoreuna ylittää keskustasta reilun 25 kilometrin etäisyydelle sisältäen mm. Muurolan, Sinetän ja Vikajärven. Tämän ulkopuolelle jäävä alue kaupungin rajalle asti on ulointa C-vyöhykettä. Kyseinen päätös koskee joukkoliikennelain 869/2009 ja sen 1.7.2018 kumonnetun liikennepalvelulain (Laki liikenteen palveluista 320/2017) perusteella hankittua joukkoliikennettä, se ei koske SHL ja VPL perusteella järjestettyjä kuljetuspalveluja.

Tällä hetkellä joukkoliikenteen vyöhykepohjainen hinnoittelu on käytössä vain kaupungin järjestämässä paikallisliikenteessä, jota on vyöhykkeellä A sekä B, jolla liikennöi ainoastaan yksi linja Muurolan ja keskustan välillä. Kaupungin järjestämässä paikallisliikenteessä on käytössä vyöhykehinnoitteluun perustuva valtakunnallinen lippu- ja maksujärjestelmä Waltti. Vyöhykepohjainen hinnoittelu Waltti-kortteineen ei ole toistaiseksi käytössä kaupungin järjestämässä palvelu- asiointi- ja työmatkaliikenteessä, ELY -keskuksen järjestämässä liikenteessä eikä markkinaehtoisessa liikenteessä. Paikallisliikenteen lisäksi Waltti-liikennettä on tarkoitus laajentaa kattamaan myös muuta kaupungin järjestämää joukkoliikennettä uusien kilpailutusten yhteydessä. Uusissa tarjouspyynnöissä vaaditaan liikennöitsijöiltä Waltti-lippu- ja maksujärjestelmän edellyttämät laitteet ja taustajärjestelmät. Myös ELY-keskuksen järjestämän liikenteen ja markkinaehtoisien liikenteen liittyminen osaksi kaupungin Waltti-liikennettä on pitkän tähtäimen tavoitteena.

Rovaniemen kaupungin teknisen lautakunnan 20.2.2018 § 24 päättämät joukkoliikenteen 4.6.2018 voimaan tulleet lippujen hinnat perustuvat vyöhykkeisiin ja ovat tällä hetkellä liikennöitävillä vyöhykkeillä A, B sekä AB seuraavat:

Lipputyyppe	Lapsi (0–16 v)		Nuori (17–24 v) ja 25 v täyttänyt opiskelija		Aikuinen		Yli 65-vuotias*	
	A,B	AB	A,B	AB	A,B	AB	A,B	AB
Kertalippu	1,80	2,80	3,50	5,50	3,50	5,50	3,50	5,50
Kertamatka arvolipulla	1,40	2,20	1,96	3,08	2,80	4,40	1,96	3,08
Kausilippu, 30 päivää	28,00	35,00	33,00	42,00	55,00	70,00	55,00	70,00
Vuorokausilippu	4,50	7,00	8,80	13,80	8,80	13,80	8,80	13,80
Kelan opiskelijalippu	33,00	33,00	33,00	33,00				

Matkapalvelukeskuksen omavastuuhinnat ja käytäntö

Matkapalvelukeskuksen tämänhetkinen käytäntö omavastuumaksujen määrittämisessä vastaa Rovaniemen kaupungin palvelu-, asiointi- ja työmatkaliikenteen hinnaston mukaisia hintoja, jotka ovat kilometripohjaisia.

KERTALIPPU Hinta määräytyy matkan enimmäispituuden mukaan seuraavasti:

Matkan pituus	Aikuise t	Nuoret 17-24- vuotiaat	Lapset alle 17- vuotiaat
0 -6 km	3,3	€ 3,3	€ 1,7
6,01 -9 km	3,6	€ 3,6	€ 1,8
9,01 -12 km	3,9	€ 3,9	€ 2
12,01 -16 km	4,7	€ 4,7	€ 2,4
16,01 -20 km	5,5	€ 5,5	€ 2,8
20,01 -25 km	6,1	€ 6,1	€ 3,1
25,01 -30 km	6,8	€ 6,8	€ 3,4
30,01 -35 km	7,4	€ 7,4	€ 3,7
35,01 -40 km	8,2	€ 8,2	€ 4,1
40,01 -45 km	9,3	€ 9,3	€ 4,7
45,01 -50 km	10,1	€ 10,1	€ 5,1
50,01 -60 km	11,8	€ 11,8	€ 5,9
60,01 -70 km	13,7	€ 13,7	€ 6,9
70,01 -80 km	15,5	€ 15,5	€ 7,8
80,01 -90 km	17,3	€ 17,3	€ 8,7
90,01 -100 km	18,7	€ 18,7	€ 9,4
100 -110 km	20,4	€ 20,4	€ 10,2
110 -120 km	22	€ 22	€ 11
120 -130 km	23,5	€ 23,5	€ 11,8
130 -140 km	25,2	€ 25,2	€ 12,6
140 -150 km	26,3	€ 26,3	€ 13,2

Matkapalvelukeskuksen kuljetuksen omavastuumaksuosuus määritellään viranomaisen päätöksenteon yhteydessä. Omavastuumaksua perittäessä huomioidaan asiakkaan ikä oheisen taulukon mukaisesti.

Matkapalvelukeskuksen alhaisin nuorten ja aikuisten omavastuumaksu on 3,30 euroa ja kaupungin järjestämän joukkoliikenteen (paikallisliikenteen) nuoren ja aikuisen alhaisin kertalippu vyöhykkeellä A,B on 3,50 euroa. Alhaisin arvolippu maksaa heille vyöhykkeillä A ja B puolestaan 2,80 euroa. Matkapalvelukeskuksen omavastuuhinnan ero kaupungin järjestämän joukkoliikenteen arvolippuun on 50 senttiä, ei 70 senttiä kuten aloitteessa mainitaan. Arvolippu on erillinen lipputuote, joka edellyttää Waltti-matkakortin hankintaa ja sille etukäteen ladattavaa rahaa. Arvolippua ei voi rinnastaa kertalippuun.

Kilometriperusteisen ja aloitteessa esitetyn vyöhykkeisiin perustuvan laskennallisen omavastuun kustannuksia on tarkasteltu ajanjaksolla 1.8.2018 -31.5.2019. Laskelmissa ilmeni, että 460 kuljetuspalveluiden asiakkaan kilometriperusteinen omavastuukertymä jäi alle laskennallisen vyöhykepohjaisen omavastuun ts. he hyötyivät nykyisestä kilometriperusteisesta maksusta. Keskimääräinen hyöty oli kuukaudessa 3,24 euroa.

Laskelmien mukaan pienempi osa eli 206 asiakasta hyötyisi vyöhykepohjaisesta omavastuun maksusta. Keskimääräinen hyöty heillä olisi 3,18 euroa kuukaudessa. Laskelmien valossa omavastuukertymän muuttaminen joukkoliikenteen vyöhykehintaperusteiseksi maksuksi olisi suuremmalle osalla kuljetuspalveluiden asiakkaista epäedullinen. Nykyisen kilometriperusteisen omavastuumaksun hyöty perustuu moniportaiseen hitaasti korottuvaan kilometrimaksuun kun taas vyöhykehintoja on olemassa kolme: A ja B ja C / AB ja BC / ABC, joista tällä hetkellä

käytössä vain A, B ja AB. Koko kaupungin alueella muussa liikenteessä kuin kaupungin järjestämässä paikallisliikenteessä, myös vyöhykkeillä A ja B, hinnat ovat palvelu-, asiointi- ja työmatkaliikenteen hinnaston mukaiset ja osin yksityisen palveluntuottajan määrittelemän hinnaston mukaiset.

Kuljetuspalveluiden asiakkailta on oikeus käyttää kuljetuspalveluja kaikilla Rovaniemen kaupungin vyöhykkeillä ja sen lisäksi yli yhden kuntarajan. Joukkoliikenteen vyöhykehintainen hinnoitteluperuste ei kattaisi matkoja, jotka ylittävät kuntarajan. Kustannuksia vertailtaessa havaittiin, että jos kuljetuspalveluissa siirryttäisiin joukkoliikenteen vyöhykehintoihin ja aikuinen asiakas tilaisi lyhyen kyydin, joka olisi vyöhykkeellä AB, eli ylittäisi vyöhykerajan, olisi hänen omavastuunsa 5,50 (arvolipulla 4,40) euroa kun taas kilometriperusteisen omavastuun kustannus on kilometreistä riippuen joko 3,30 euroa, 3,90 euroa tai 4,70 euroa ja vasta 16,1 - 20 km matkalla 5,50 euroa.

Rovaniemen alueella ELY-keskuksen hankkimassa liikenteessä ja markkinaehtoisessa liikenteessä on lähes poikkeuksetta käytössä täsmälleen sama kilometripohjainen hinnasto kuin kaupungin palvelu-, asiointi- ja työmatkaliikenteessä. Aloitteeseen vastaamisen valmistelussa löydetty poikkeukset koskivat yksittäisiä markkinaehtoisien liikenteen linjoja, joissa hinnat poikkesivat em. hinnastosta ylöspäin. Yhtään edullisempaan suuntaan poikkeavaa hintaa ei löytynyt. Vertailun perusteella arvioiden Rovaniemellä on käytössä "paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu".

Taksiliikenne käyttää maksuperusteenaan kilometripohjaista hinnoittelua. Aloitteeseen vastaamisen valmistelussa todettiin, että nykyinen kilpailutus ja palvelusopimukset perustuvat kilometripohjaiselle hinnoitteluperusteelle. Palvelusopimukset palveluntuottajien kanssa on solmittu samoin kilometripohjaiseen hinnoitteluun perustuen. Kahden eri hinnoitteluperustan käyttäminen edellyttäisi Matkapalvelukeskuksen sopimusten muuttamista tai mahdollisesti jopa uutta kilpailutusta. Tätä ei ryhdytty aloitteeseen vastaamisen valmistelussa tarkemmin selvittämään. Myöskään ei tarkemmin selvitetty miten tietyn taksioikeuden omaavan asiakkaan tai Matkapalvelukeskuksen ns. ylivuotoautojen kohdalla menetettäisiin. Todetaan kuitenkin, että hinnoittelumuutos olisi monimutkainen ja mitä ilmeisemmin sekaannusta aiheuttava - jos muutos yleensä olisi toteutettavissa.

Maksun ylittäessä kuukausikohtaisen omavastuusuuden / Kuljetuspalveluiden soveltamisohjeet

Kuljetuspalveluiden omavastuun maksut perustuvat yksilökohtaiseen matkustustarpeeseen, joka voi asiakkaalla vaihdella. Kuljetuspalvelun omavastuun kertymistä tai ylittymistä on etukäteen vaikea arvioida.

Rovaniemen kaupungin vammais- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden soveltamisohjeen mukaisesti, mikäli vammaispalvelulain mukaisten opiskelu-, työ- ja asiointimatkojen yhteenlasketut kuukausittaiset omavastuusuudet ylittävät säännöllisesti kaupungin alueella kuukausikohtaisen taajama- tai seutulipun tai eläkeläislipun hinnan, saa ylimenevän osuuden vammaispalvelusta palautuksena. Palautus maksetaan hakemuksesta, johon on liitetty maksutositteet. Kuljetuspalveluiden soveltamisohjeissa on jo huomioitu, ettei maksu kuukaudessa ylitä taajama-, seutulipun tai eläkeläislipun hintaa (nykyiset paikallisliikenteen

kuukausiliput). Etukäteen ei voida tietää kuinka paljon asiakas kuukaudessa käyttää kuljetusmatkoja eikä sitä, ylittääkö maksettu omavastuuosuus kuukausilippujen hinnat. Myös kuukausilipulla matkustavan asiakkaan todellinen kertamatkan kustannus voi vaihdella sen mukaan kuinka paljon matkoja käytetään ja/tai jääkö osa etukäteen maksetuista matkoista jostain syystä käyttämättä.

Jos kuljetuspalveluasiakkaan omavastuuosuus ylittää ohjeessa mainitut maksut tulee hänen ottaa yhteyttä kuljetuspäätöksen tehneeseen viranomaiseen kuljetuspalveluohjeen mukaisesti. Myös muut asiakkaan oikeusturvakeinot ovat käytössä (oikaisuvaatimus, valitus, kantelu).

Kuljetuspalveluohjeiden soveltamisohjeiden päivitys

Vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden soveltamisohje on päivityksessä, siinä yhteydessä myös omavastuuta koskevat ohjeet päivitetään. Kuljetuspalvelun soveltamisohjeita päivitetessä tullaan maksuttomuuden ja omavastuuosuuden maksamisen käytännöt tarkistamaan. Kuljetuspalveluiden soveltamisohjeet koskevat sekä vammaispalvelulain että sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluja. Tekninen lautakunta päättää hankkimiensa liikennepalvelulain (Laki liikenteen palveluista 320/2017) mukaisten joukkoliikennepalvelujen taksoista.

Maksuttomat matkat

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakkailta on mahdollisuus eräisiin maksuttomiin palveluihin.

Perusturvalautakunta on päättänyt kuljetuspalveluiden soveltamisohjeista päättäessään (Petultk 27.8.2013 § 92), että vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden asiakkaiden palvelulinjoilla matkustaminen on maksutonta. Lautakunta on päättänyt myöhemmin (Petultk 14.3.2018 § 42), että maksuttomuus koskee myös sosiaalihuoltolain mukaisia kuljetuspalveluiden asiakkaita. Tällöin asiakkailta kuluu vain matka kuljetuspalvelumatkoista. Muut palvelulinjoilla matkustavat maksavat normaalin julkisen liikenteen maksun.

Lisäksi on huomioitavaa, että tekninen lautakunta on 25.4.2018 § 54 päättänyt Rovaniemen kaupungin järjestämän joukkoliikenteessä maksuttomasti matkustamiseen oikeutetuista henkilöistä seuraavasti:

- - Enintään kaksi alle 7-vuotiasta lasta yhdessä aikuisen maksavan asiakkaan kanssa. Lapsiryhmään kuuluvista lapsista tulee maksaa normaali lastenlippu. Mahdollisen yksin matkustavan alle 7-vuotiaan lapsen tulee maksaa normaali lastenlippu.
 - Lastenvaunuissa tai -rattaissa alle 7-vuotiasta (Tekninen lautakunta 22.10.2019 § 128) lasta kuljettava henkilö ilman aikarajoitusta. Vaunuissa kuljetettavan lapsen lisäksi vaunuja työntävän henkilön kanssa voi maksutta matkustaa toinen alle 7-vuotias lapsi.
 - Suomen 1939–1945 sotien sotaveteraanit ja -invalidit kalenterivuodeksi kerrallaan. Oikeus edellyttää henkilöllisyyden todistamista sekä tarvittavien veteraani- tai sotainvaliditodistusten esittämistä
-

- Pyörätuolimatrustaja ja yksi hänen mukanaan matrustava saattaja tai avustaja. Saattajan tai avustajan tulee avustaa pyörätuolimatrustajaa koko matkan ajan.
- Waltti-lipulla matrustavan avustajaoikeuden saaneen henkilön saattaja. Asiakas maksaa kuitenkin itse matkastaan normaalin käyttäjäryhmänsä mukaisen lipun hinnan.

Ja edelleen on huomioitavaa, että tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 22.10.2019 § 127, että Rovaniemen kaupungin järjestämään paikallisliikenteeseen, Linkkariin, myönnetään maksuton matrustusoikeus henkilöille, joilla on vammaispalvelu- tai sosiaalihuoltolain perusteella Rovaniemen kaupungin tekemä myönteinen kuljetuspäätös. Kyseessä on kokeilu ajalla 1.1.-31.12.2010. Lisäksi tekninen lautakunta päätti että rollaattoria käyttävä henkilö on oikeutettu maksuttomaan matrustamiseen Rovaniemen kaupungin järjestämässä joukkoliikenteessä arkisin klo 9-14 ja klo 17 jälkeen sekä viikonloppuisin (Tekninen lautakunta 22.10.2019 § 128).

Oikeuskatsaus vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden omavastuuseen

Eduskunnan oikeusasiamies on antanut ratkaisun 5.3.2019 (EOAK/1739/2018) vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuusta. Ratkaisun mukaan:

"Kuten edellä on todettu, asiakasmaksuasetuksen 6 §:n mukaan vammaispalvelulain mukaisista kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Kunnalla on oikeus päättää asiakasmaksulain ja -asetuksen asettamissa rajoissa kuljetuspalveluista perittävästä asiakasmaksusta (omavastuuosuudesta). Asiakasmaksuasetuksen 6 §:n säännös on väljä ja antaa mahdollisuuden soveltajalleen harkintavallan käyttöön. Oikeuskäytännöstä ei ole löydettävissä kaikkiin tilanteisiin selkeää ohjetta siitä, miten kuljetuspalveluista perittävä asiakasmaksu tulisi määrätä.

Oikeuskäytännössä on lähtökohtaisesti katsottu, että kuljetuspalveluiden omavastuuna on voitu periä julkisen liikenteen kertalipun hinta (matkasta riippuen paikallis- tai seutulippu). Esimerkiksi korkeimman hallinto-oikeuden (KHO 7.10.2003 T 2390) ratkaisussa oli kysymys kunnan vahvistamasta kuljetuspalveluista perittävästä maksusta (kunnallisvalitusasia). Hallinto-oikeus katsoi, että kunnan kuljetuspalveluista voitiin periä enintään linja-autoliikenteen henkilötaksaa vastaava kertalipun maksu. Kun valtuuston päätöksellä vahvistamat taksat ylittivät joissain tapauksissa kunnassa käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaavan maksun, kunnanvaltuuston päätös oli lainvastainen. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi asiasta tehdyn valituksen.

Vammaispalveluasetuksen 4 §:ssä on säädetty jokapäiväiseen elämään liittyvistä kuljetuksista. Säännöksen 2 momentin mukaan jokapäiväiseen elämään liittyviä kuljetuksia ovat vaikeavammaisen henkilön asuinkunnan alueella tapahtuvat tai lähikuntiin ulottuvat kuljetukset. Asiakasmaksua määriteltäessä on siis huomioitava se, että oikeus kuljetuspalveluun on laajempi, kuin pelkästään asuinkunnan alueella tapahtuvat kuljetukset. Oikeuskirjallisuudessa (Räty, Vammaispalvelut 2017 s. 552) on todettu, että "asiakasmaksu voitaneen määritellä käytettävissä olevan julkisen

joukkoliikenteen keskimääräishinnan perusteella ainakin niissä tilanteissa, joissa vaikeavammaisen henkilö käyttää kuljetuspalveluja sekä asuinkunnassa että lähikuntiin ulottuvina. Tilanne voi olla toinen, jos vaikeavammaisen henkilö osoittaa, että hänen käyttämänsä matkat tehdään vain asuinkunnan alueella. Kuljetuspalvelumaksu tulisi tällöin määrätä yksinomaan sen käytettävissä olevan taksan mukaisesti, mikä paikkakunnalla on käytettävissä."

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies on 14.12.2017 (Dnro 3150/2/15 / RoiDno 2017-4497) antanut päätöksen omana aloitteenaan otetussa asiassa kuljetuspalveluiden asiakasmaksun perintäkäytännöistä. Ratkaisun mukaan: "Kuljetuspalveluista voidaan periä vammaispalvelulain 14 §:n mukaan maksu siten, kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakaspalvelusta annetussa laissa (asiakasmaksulaki) säädetään. Asiakasmaksulain 4 §:stä ilmenee, että kuljetuspalveluista voidaan periä maksu, jonka suuruus määräytyy asiakasmaksuasetuksen 6 §:n mukaisella tavalla. Asiakasmaksulaissa on erikseen säädetty sosiaalipalveluista perittävän maksun alentamisesta tai sen poistamisesta.

Kuljetuspalveluista maksettava omavastuuosuus, oikeammin siis vaikeavammaiselle palvelun käyttäjälle määrätty asiakasmaksu, määräytyy asiakasmaksuasetuksen 6 §:n sekä myös henkilön taloudellisten olosuhteiden perusteella. Asiakasmaksuasetuksen 6 §:n mukaan vaikeavammaiselle henkilölle järjestettävistä kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu.

Määrättävä maksu (omavastuuosuus) määräytyy säännöksen mukaisesti julkisen joukkoliikenteen taksan mukaan ja mikäli kunnan alueella ei ole järjestetty esimerkiksi linja-autoliikennettä tai muuta julkista liikennettä, voi maksu olla julkisen liikenteen taksaa vastaava tai muu siihen verrattavissa oleva maksu, jota on pidettävä kohtuullisena.

Asiakasmaksua määrättäessä on huomioitava se, että oikeus kuljetuspalveluihin on laajempi kuin pelkästään asuinkunnan alueella tapahtuvat kuljetukset siten kuin vammaispalveluasetuksen 4 §:stä ilmenee. Kuljetusalueella saattaa olla merkitystä esimerkiksi silloin, kun kuljetuspalvelun tariffit on jaettu esimerkiksi vyöhykkeisiin tai muihin julkisen liikenteen käytöstä aiheutuviin maksuihin, joiden suuruus kuljetusalueella eroaa toisistaan.

Asiakasmaksuasetuksen 6 §:n säännös on sanamuodoltaan väljä ja antaa soveltajalleen harkintavaltaa. Asetuksen sanamuodosta ei ilmene, onko kuljetuspalvelumaksun (omavastuuosuuden) määrittämisessä huomioitu esimerkiksi yksittäislipun hinta vai voidaanko maksun perusteena käyttää esimerkiksi kuukausittaisen sarjalipun hintaa.

Oikeuskäytännöstäkään ei ole löydettävissä selkeää ohjetta siitä, miten kuljetuspalveluista perittävän asiakasmaksu tulisi määrätä. Korostan kuitenkin, että kunnalla on velvollisuus määritellä palveluista perittävät maksut siten, että maksut eivät estä palveluiden käyttöä.

Määrättävän asiakasmaksun tulee olla palvelun käyttäjän kohdalla asiakasmaksuasetuksen 6 §:n tarkoittamin tavoin kohtuullinen.

Mikäli kunta perii asiakasmaksun esimerkiksi kuukausimaksuina, on sen huolehdittava siitä, että maksu ei muodostu kuljetuspalvelun käyttäjälle kohtuuttomaksi. Mikäli kuljetuspalveluasiakas käyttää kuljetuspalveluja vähän tai kuukausittaisia matkoja jää käyttämättä, tulee päätöksentekijän (kunnan) arvioida, miten maksu peritään näissä tilanteissa ja tuleeko asiakkaalle esimerkiksi palauttaa käyttämättömistä matkoista hänen jo suorittamiaan asiakasmaksueriä.

Saamistani selvityksistä ilmenee, että ainakin osassa lausunnon antaneista kunnista voi vaikeavammaisen henkilö maksaa kuukausimaksun sijasta valintansa mukaan asiakasmaksun pelkästään käyttämistään palveluista. Tällaisella menettelyllä edistetään mielestäni vammaisen henkilön oikeuksien toteutumista.

Minulla ei ole huomautettavaa asiakasmaksun määräytymisestä ja sen perusteista. Totean tältä osin, että kuljetuspalvelujen käyttäjällä on oikeus saattaa asiakasmaksua koskeva asia viimekädessä hallinto-oikeuden tutkittavaksi."

Oikeuskirjallisuudessa (Tapio Rätty: Vammaispalvelut, Vammaispalvelujen soveltumiskäytäntö 2017. Kynnys ry. sivut 552 - 553) on todettu että:

"Asiakasmaksuasetuksen 6 §:n säännös on sanamuodoltaan väljä ja antaa soveltajalleen harkintavaltaa. Asetuksen sanamuodosta ei ilmene se, onko kuljetuspalvelumaksun omavastuuosuutena käytettävä yksittäisen lipun hintaa vai sarjalipun yksittäisen matkan hintaa tai esimerkiksi 30 vuorokauden sarjalipun hintaa.

AOK 29.12.2006, Dnro 187/1/06. Tapauksessa kuljetuspalvelujen omavastuuosuutena perittiin kertalipun mukainen hinta. AOK katsoi, että kaupungin menettely kuljetuspalveluista perittävien asiakasmaksujen suhteen oli lain mukainen.

Oulun LO 7.10.1999 nro 368/l. LO katsoi että kohtuullisena kuljetuspalvelusta perittävänä maksuna oli pidettävä julkisen joukkoliikenteen alennuslipun - seutulipun - mukaan määräytyvää maksua.

Turun HAO 16.5.2003 Nro 03/0343/2. HAO katsoi, että jos kunnan alueella ei ole järjestetty linja-autoliikennettä tai muuta julkista liikennettä, maksu voi olla julkisen liikenteen taksaa vastaava tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Tapauksessa sosiaalilautakunnan päätöksen mukaisia maksuja ei ollut määritelty julkisten kulkuneuvojen käyttämistä vastaavien maksujen mukaan, vaan prosenttiosuutena taksimatkan kustannuksista. HAO katsoi, että kun maksut eivät olleet määrältään kaikilta osin vastaavan pituisen julkisen liikenteen taksaa vastaavia, vaan olivat ylittäneet sen mukaisen maksun, päätös oli lain vastainen.

Hämeenlinnan HAO 27.1.2003 Nro 03/0044/3. HAO hylkäsi kuljetuspalvelumaksusta tehdyn valituksen ja totesi päätöksessään, että kunta olisi voinut päättää, että vaikeavammaiselta henkilöltä peritään hänen käyttämistään kuljetuspalveluista kilometriperusteiseen linja-autotaksaan perustuvat omavastuuosuudet.

AOK 26.3.2007 Dnro 584/1/06. AOK viittasi ratkaisussaan Länsi-Suomen lääninhallituksen lausuntoon ja totesi, että kyseessä olevan kunnan alueella oli vaikea määritellä yhtenäistä omavastuuosuutta. Lääninhallituksen mukaan, jos omavastuuosuutena käytettiin 4 euroa keskustan alueella tehtäviin matkoihin, se ei ollut julkiseen liikenteeseen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Lääninhallituksen käsityksen mukaan vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalveluiden

omavastuuosuudet voitaisiin kyseisen kaupungin alueella määritellä maksuluokkina matkan pituuden mukaan.

EOA 10.3.2005 Dnro 676/4/03. EOA totesi ratkaisussaan, että hallinto-oikeudet voivat päätyä yksittäisissä ratkaisussa erilaiseen lopputulemaan ilman, että ne olisivat ylittäneet lain suomaa harkintavaltaa tai menetelleet laillisuusvalvonnan näkökulmasta arvioituna lain vastaisesti.

EOA viittasi ratkaisussaan esimerkiksi Oulun lääninoikeuden 7.10.1999 antamaan päätökseen siitä, että kuljetuspalvelusta kuukausittain perittävän maksun määrä oli laskettava käyttäen laskentaperusteena seutulipun hintaa sen voimassaoloalueella. Vastaavasti Kuopion hallinto-oikeus antoi 17.12.2002 päätöksen, jonka mukaan kuljetuspalveluiden omavastuuosuus tuli julkisen liikenteen puuttuessa laskea kuntalipun hinnan mukaan ja Rovaniemen hallinto-oikeus puolestaan 12.10.2002 katsoi, että omavastuuosuus oli laskettava bussin vuosilipun hintaan perustuvaksi omavastuuosuudeksi. Helsingin hallinto-oikeus katsoi 2004 marraskuussa antamassaan ratkaisussa, että kuljetuspalveluista perittävä omavastuuosuuden suuruus määräytyi sen mukaisesti, kun omavastuuosuus vastasi käytössä olevaa julkisen liikenteen maksua asuinkunnan alueella tapahtuvien ja lähikuntiin ulottuvien kuljetusten osalta.

Oikeuskäytännöstä ei siten ole löydettävissä selkeää ohjetta siitä, miten kuljetuspalveluista perittävä asiakasmaksu tulisi määrätä. Perustuslain 19 §:n säännös julkiselle vallalle kuuluvasta veloitteesta turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut, merkitsee kunnille kuitenkin velvollisuutta määritellä palveluista perittävät maksut siten, että ne eivät siirrä palveluja niitä tarvitsevien tavoittamattomiin."

Määrärahan ja lisämäärärahan varaaminen

Määrärahojen tarve tulee aina lähtökohtaisesti osoittaa nimetyn tarpeen täyttämiseen. Tämä koskee myös mahdollista lisämäärärahaa.

Toimielimen talousarvio on toimintakatteen osalta sitova. Palvelualuekohtaiset määrärahat osoitetaan käyttösuunnitelmissa. Myös mahdolliset lisämäärärahat tulee osoittaa muutetun talousarvion mukaisissa käyttösuunnitelmissa.

Perusturvan toimialan talousarvioissa on varauduttu vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten matkojen järjestämiseen asiakkaille. Talousarviossa v. 2019 nämä summat ovat vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten osalta 1 000 000 ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten osalta 428 974 euroa.

Yhteenvetona

Rovaniemen kaupungin kuljetuspalveluiden omavastuuosuudet ovat vammaispalvelulain nojalla järjestettävistä kuljetuspalveluista perittävästä asiakasmaksusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun asetuksen (91271992) 6 §:n mukaiset. Omavastuu on paikkakunnalla käytettävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu. Rovaniemellä yleisimmin käytössä oleva julkisen liikenteen taksa

on täsmälleen sama kilometripohjainen taksa, jota VPL:n mukaisissa kuljetuksissa käytetään, poikkeuksena kaupungin järjestämä paikallisliikenne ja yksittäiset kalliimmat markkinaehtoiseen liikenteen linjat.

Osaltaan kohtuulliset kuljetuspalvelut turvataan kuljetuspalveluiden soveltamisohjeella. Rovaniemen kaupungin vammaispalvelut on ohjeistanut vammais- ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden soveltamisohjeessaan menettelyn, silloin kun opiskelu-, työ- ja asiointimatkojen yhteenlaskettu kuukausittainen omavastuuosuus ylittää kaupungin alueella kuukausikohtaisen taajama- tai seutulipun tai eläkeläislipun hinnan (nykyiset paikallisliikenteen kuukausiliput). Asiakas saa ylimenevän osuuden vammaispalvelusta palautuksena.

Aloitteen pohjalta tehdyissä laskelmissa ilmeni, että 460 kuljetuspalveluiden asiakkaan kilometriperusteinen omavastuukertymä jäi alle laskennallisen vyöhykepohjaisen omavastuun ts. he hyötyivät nykyisestä kilometriperusteisesta maksusta. Keskimääräinen hyöty oli kuukaudessa 3,24 euroa. Laskelmien mukaan pienempi osa eli 206 asiakasta hyötyisi vyöhykepohjaisesta omavastuun maksusta. Keskimääräinen hyöty olisi 3,18 euroa kuukaudessa. Laskelmien valossa omavastuukertymän muuttaminen joukkoliikenteen vyöhykehintaperusteiseksi maksuksi olisi suuremmalle osalla kuljetuspalveluiden asiakkaista epäedullinen.

Oikeuskäytännöstä ei siten ole löydettävissä selkeää ohjetta siitä, miten kuljetuspalveluista perittävä asiakasmaksu tulisi määrätä. Perustuslain 19 §:n säännös julkiselle vallalle kuuluvasta veloitteesta turvata jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut, merkitsee kunnille kuitenkin velvollisuutta määrittellä palveluista perittävät maksut siten, että ne eivät siirrä palveluja niitä tarvitsevien tavoittamattomiin. Omavastuuosuudesta tehdyn selvityksen mukaan kuljetuspalveluiden maksut eivät ole siirtäneet palveluita niitä tarvitsevien tavoittamattomiin.

Taksiliikenne käyttää maksuperusteenaan kilometripohjaista hinnoittelua. Aloitteeseen vastaamisen valmistelussa ei lähdetty tarkemmin selvittämään olisiko kahden hinnoitteluperustan käyttäminen mahdollista Matkapalvelukeskuksen sopimustakseissa tai Matkapalvelukeskuksen matkojenvälitysohjelmistossa. Myöskään ei tarkemmin selvitetty miten tietyn taksioikeuden omaavan asiakkaan tai Matkapalvelukeskuksen ns. ylivuotoautojen kohdalla menetettäisiin. Todetaan kuitenkin, että toiminta- ja järjestelmämuutos olisi monimutkainen ja mitä ilmeisemmin sekaannusta aiheuttava - jos muutos yleensä olisi toteutettavissa.

Perusturvan toimialan talousarvioissa on varauduttu vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten matkojen järjestämiseen asiakkaille. Talousarviossa v. 2019 nämä summat ovat vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten osalta 1 000 000 ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten osalta 428 974 euroa.

Valmistelijoiden esitys on, että nykyinen Matkapalvelukeskuksen kilometriperusteisen omavastuun maksamisen käytäntö säilytetään vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisissa matkoissa.

Ehdotus

Esittelijä: Paula Reponen, hallintoylilääkäri

Perusturvalautakunta hyväksyy osaltaan kuntalaisaloitteeseen annetun vastauksen ja esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle. Lisäksi perusturvalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että nykyinen Matkapalvelukeskuksen kilometriperusteisen omavastuun käytäntö säilytetään Matkapalvelukeskuksen vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisissa matkoissa.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti vs. toimialajohtajan esityksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus, 13.01.2020, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:

Maija Tervo, Jari Airaksinen, Tarja Holländer-Tyni, Miikka Ruokamo, Hannu Kumpula, Seija Säkkinen
miikka.ruokamo@rovaniemi.fi
hallintolakimies

Ehdotus

Esittelijä: Esko Lotvonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus merkitsee perusturvalautakunnan 11.12.2019 § 196 annetun vastauksen tiedoksi ja toteaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasioista päättäminen kuuluu perusturvalautakunnan toimivaltaan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen mukaisesti.

Perusturvalautakunta, 29.01.2020, § 19

Valmistelija / lisätiedot:

Maija Tervo, Hannu Kumpula, Seija Säkkinen, Miikka Ruokamo, Tarja Holländer-Tyni, Jari Airaksinen
maija.tervo@rovaniemi.fi, tarja.hollander-tyni@rovaniemi.fi, jari.airaksinen@rovaniemi.fi
vt. palvelualuepäällikkö, hallintopäällikkö, talouspäällikkö

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta hyväksyy kuntalaisaloitteeseen annetun vastauksen ja päättää, että nykyinen Matkapalvelukeskuksen kilometriperusteisen omavastuun käytäntö säilytetään Matkapalvelukeskuksen vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisissa matkoissa.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti toimialajohtajan esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Aloitteen tekijät

§ 20

Perusturvalautakunnan yksilöasioiden jaoston jäsenten ja varajäsenten vaali

ROIDno-2017-1817

Valmistelija / lisätiedot:

Marika Ylipieti

marika.ylipieti@rovaniemi.fi

hallintosuunnittelija

Yksilöasioiden jaoston jäsenet ja toimikausi

Rovaniemen kaupunginvaltuuston 9.12.2019 hyväksymän hallintosäännön 18 §:n mukaan perusturvalautakunnan alaisuudessa toimii viisijäseninen (5) yksilöasioiden jaosto. Jaoston jäsenet, puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valitsee perusturvalautakunta, joka päättää myös jaoston toimikaudesta. Jaoston jäsenet on valittava perusturvalautakunnan jäsenten joukosta. Jokaisella jaoston jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Varajäsenet valitsee perusturvalautakunta.

Kuntalain 32 §:n mukaan toimielinten jäsenet valitaan valtuuston toimikaudeksi, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Kaupunginhallituksen 13.1.2020 § 13 mukaan uusien toimielinten toimikausi on 20.1.2020-31.5.2021.

Hallintosäännön 144 §:n mukaan toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta. Hallintosäännön 20 §:n mukaan yksilöasioiden jaostoon ei nimetä kaupunginhallituksen edustajaa.

Tasa-arvolain vaatimus

Lautakunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä sekä puheenjohtajat valitaan kuntalain säätämässä järjestyksessä tasa-arvolain säännökset huomioon ottaen.

Miesten ja naisten tasa-arvosta annetun lain 4 §:n 2 momentin mukaan: Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Edellä mainitun säännöksen mukaisesti toimielimen jäsenistä ja varajäsenistä vähintään 40 prosenttia on oltava miehiä ja naisia. Viisijäsenisen yksilöasioiden jaoston jäseniksi on valittava vähintään kaksi miestä ja naista sekä varajäseniksi vähintään kaksi miestä ja naista.

Yksilöasioiden jaoston esittelijät

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 13.1.2020 §17 nimennyt perusturvalautakunnan yksilöasioiden jaoston esittelijät:

Lasten ja perheiden palvelut/ Palvelualuepäällikkö Mirja Kangas

Aikuisten ja työikäisten palvelut/ Palvelualuepäällikkö Maija Tervo (vt.)

Ikäihmisten palvelut/ Palvelualuepäällikkö Johanna Lohtander
Terveystenhuollon palvelut/ Palvelualuepäällikkö Kaisa Kuusela
Palvelualueiden yhteiset palvelut/ Palvelualuepäällikkö Johanna Lohtander

Hallintosäännön 151 §:n mukaan esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Hallintosäännön 39 §:n mukaisesti yksilöasioiden jaoston tehtävänä on:

- 1, tekee perusturvapalvelujen toimialaan kuuluvat yksilöpäätökset, ellei toimivalta kuulu lautakunnan alaiselle viranhaltijalle;
2. käsittelee perusturvapalveluja koskevat lakien mukaiset viranhaltijoiden päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset, jotka koskevat yksityiskohtaista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelua.

Perusturvalautakunta päättää muilta osin yksilöasioiden jaoston tehtävistä ja toimivallasta.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta valitsee yksilöasioiden jaostoon keskuudestaan viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen, ja valitsee yhden jäsenen yksilöasioiden puheenjohtajaksi ja yhden 1. varapuheenjohtajaksi.

Perusturvalautakunta päättää, että yksilöasioiden jaoston toimikausi on 20.1.2020-31.5.2021.

Perusturvalautakunta päättää yksilöasioiden tehtävistä ja toimivallasta muilta osin.

Lisäksi perusturvalautakunta päättää, että lautakunnan puheenjohtajalla ja esittelijällä on yksilöasioiden jaoston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti valita toimikaudeksi 20.1.2020 - 31.5.2021 perusturvalautakunnan yksilöasioiden jaostoon jäsenet ja varajäsenet sekä nimetä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan seuraavasti:

	Varsinainen jäsen	Puolue	Varajäsen	Puolue
Pj	Riitta-Maija Hokkanen	KD	Pirita Nenonen	PerusS
Vpj	Asko Peuraniemi	Kokoomus	Sanna Luoma	Kokoomus
j	Henri Ramberg	Vas.	Tapio Flinck	Vas.
j	Päivi Alanne-Kunnari	Keskusta	Erkki Virtanen	Keskusta
j	Mikko Lindroos	Keskusta	Hilpi Ahola	Keskusta

Perusturvalautakunta päätti, että yksilöasioiden jaoston tehtävänä on hallintosäännössä määrättyjen tehtävien lisäksi tehdä toimialallaan esityksiä ja aloitteita perusturvalautakunnalle.

Perusturvalautakunta päätti, että perusturvalautakunnan puheenjohtajalla ja esittelijällä on yksilöasioiden jaoston kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Tiedoksi

Yksilöasioiden jaostoon valitut, CaseM-tuki, yksilöasioiden jaoston sihteeri

Perusturvalautakunta, § 180, 27.11.2019

Perusturvalautakunta, § 21, 29.01.2020

§ 21

Perusturvalautakunnan kevätkauden kokousaikataulu v. 2020

ROIDno-2017-2521

Perusturvalautakunta, 27.11.2019, § 180

Valmistelijat / lisätiedot:

Marika Ylipieti

marika.ylipieti@rovaniemi.fi

hallintosuunnittelija

Rovaniemen kaupunginvaltuuston 29.5.2017 § 51 hyväksymän hallintosäännön 129 § mukaan toimitaan päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Syksyllä 2019 perusturvalautakunnan kokouksia on pidetty pääosin kaksi kokousta kuukaudessa käsiteltävien asioiden määrän vaatimuksesta. Kokouspäiviksi on valittu keskiviikko, klo 15.15 alkaen.

Perusturvalautakunta - Yksilöasioiden jaosto (aik. perusturvajaosto) on kokoontunut kerran kuukaudessa, kokouspäivä tiistai klo 16.00 alkaen.

Perusturvalautakunta on oikeuttanut toimialajohtajan tarvittaessa muuttamaan kokousten ajankohtia huomioiden käsiteltävien asioiden määrän ja vaikeusasteen, ja kaupunginhallituksen tai -valtuuston vaatimat käsittelyaikataulut.

Perusturvalautakunnan kokoukset on pääosin pidetty Viirinkankaantie 1 ja yksilöasioiden jaosto Rovakatu 1.

Ehdotus perusturvalautakunnan v. 2020 kevätkauden kokousajankohdiksi:

15.1., 29.1., 12.2., 26.2., 11.3., 25.3., 7.4. (tiistai), 22.4. , 6.5., 27.5., 16.6. (tiistai)

Ehdotus Yksilöasioiden jaoston v. 2020 kevätkauden kokousajankohdiksi:

21.1., 18.2., 17.3., 21.4., 19.5., 9.6.

Teemakokousten ajankohdista päätetään erikseen.

Ehdotus

Esittelijä: Paula Reponen, hallintoylilääkäri

Perusturvalautakunta päättää vuoden 2020 kevätkauden lautakunnan ja Yksilöasioiden jaoston kokousten ajasta ja paikasta, ja oikeuttaa toimialajohtajan tarvittaessa muuttamaan kokousten ajankohtia huomioiden käsiteltävien asioiden määrän ja vaikeusasteen, ja kaupunginhallituksen tai -valtuuston vaatimat käsittelyaikataulut.

Perusturvalautakunnan kokousten kokouspaikkana on ensisijaisesti Keltakankaan koulu, Viirinkankaantie 1, ellei kokouskutsussa muuta mainita. Yksilöasioiden jaoston kokouspaikka on ensisijaisesti Rovakatu 1.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti vs. toimialajohtajan esityksen mukaisesti.

Perusturvalautakunta, 29.01.2020, § 21

Valmistelija / lisätiedot:

Marika Ylipieti

marika.ylipieti@rovaniemi.fi

hallintosuunnittelija

Perusturvalautakunta päätti 27.11.2019, §180 vuoden 2020 kevätkauden lautakunnan ja yksilöasioiden jaoston kokousten ajasta ja paikasta, ja oikeutti toimialajohtajan tarvittaessa muuttamaan kokousten ajankohtia huomioiden käsiteltävien asioiden määrän ja vaikeusasteen, ja kaupunginhallituksen tai -valtuuston vaatimat käsittelyaikataulut.

Perusturvalautakunta tarkentaa vuoden 2020 kevätkauden aikataulua seuraavasti:

Perusturvalautakunnan kokoukset ovat 15.1., 29.1., 26.2., 25.3., 22.4., 27.5., 16.6.

ja varakokoukset 12.2., 11.3., 7.4.,6.5.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta päättää perusturvalautakunnan vuoden 2020 kevätkauden kokousaikataulun seuraavasti:

Perusturvalautakunnan kokoukset ovat 15.1., 29.1., 26.2., 25.3., 22.4., 27.5., 16.6.

ja varakokoukset 12.2., 11.3., 7.4.,6.5.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Perusturvalautakunnan jäsenet ja varajäsenet, esittelijät, asioiden valmistelijat

§ 22

Asiakassihteerin viran perustaminen

ROIDno-2020-57

Valmistelija / lisätiedot:

Kaisa-Maria Rantajärvi, Mirja Kangas
mirja.kangas@rovaniemi.fi
palvelualuepäällikkö

Lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu koostuu avo-, sijais- ja jälkihuollon palveluista sekä perhehoidosta. Lastensuojelussa on vuosittain noin 200 lasta sijoitettuna kodin ulkopuolelle joko avo- tai jälkihuollon tukitoimenpiteenä, kiireellisesti sijoitettuna tai huostaanotettuna. Hieman alle puolet sijoituksista tehdään laitoksiin tai ammatillisiin perhekoteihin, joiden kustannukset vuositasona ovat noin 3 M €. Vastaavasti hieman yli puolet sijoituksista tehdään perhehoitoon, jonka kustannukset vuositasona ovat noin 1,6 M €.

Lastensuojelulain 19 §:n mukaan lastensuojelusta voidaan periä asiakasmaksuja siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa (734/1992) säädetään. Asiakasmaksulain 7 § 1 momentin mukaan lastensuojelulain avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshoidosta taikka asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä lapsen vanhemmilta maksu, joka voi olla enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määrätyn elatusavun suuruinen.

Asiakasmaksulain 7 § 2 momentin mukaan kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, kun lapselle järjestetään perhehoitoa, laitoshoidoa tai asumispalveluja ja käyttää ne tästä hoidosta ja huollosta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi. Lastensuojelulain 77 §:n mukaan kun lapsi tai nuori on sijoitettu kodin ulkopuolelle on hänen itsenäistymistään varten kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa 40 % hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Määrää laskettaessa ei lapsilisää oteta huomioon. Mikäli kyseisiä tuloja, korvauksia tai saamia ei peritä, on kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tuettava sijoituksen päättyessä itsenäistymässä olevaa nuorta asumiseen, koulutukseen ja muuhun itsenäistymiseen liittyvissä menoissa tarpeellisilla itsenäistymisvaroilla. Perittävistä korvauksista ja saamisista 60 % voidaan käyttää kattamaan annettua hoitoa.

Lastensuojelun perintää ei ole nykyisillä resursseilla kyetty hoitamaan riittävän tehokkaasti. Vuoden 2019 aikana on perinnän tehostamiseksi lastensuojelun sisällä tehty tilapäisiä tehtäväjärjestelyjä, jonka myötä yhden jälkihuollon ohjaajan työpanosta on käytetty perintään noin 50 %:sti. Tehtäväjärjestelyjen myötä on vuoden 2019 aikana perintöjä saatu tehtyä 507 000 euron edestä. Vuonna 2018 summa on ollut 432.000 € ja vuonna 2017 380.000 €. Edellä kuvatulla tavalla tehtävien uudelleen järjestely ei ole kuitenkaan mahdollista, koska jälkihuoltovelvoite on 1.1.2020 alkaen laajentunut 25 ikävuoteen saakka (aikaisemmin 21v). Jälkihuollon ohjaajien resurssi on käytettävä jatkossa jälkihuollon piirissä olevien nuorten tukemiseen lastensuojelulain edellyttämällä tavalla. Tämän vuoksi on tarpeen perustaa asiakassihteerin virka, jotta

perinnät voidaan jatkossakin tehdä riittävän tehokkaasti, kerrytettyä kodin ulkopuolelle sijoitetuille lapsille ja nuorille itsenäistymisvaroja ja saada kaupungille korvausta annetusta hoidosta. Asiakassihteerin pääasiallinen tehtävä on huolehtia perinnän toteuttamisesta.

Valmistelijan esitys:

Esitän, että perusturvalautakunta perustaa asiakassihteerin viran lapsiperheiden palvelualueen lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun 1.2.2020 alkaen. Kelpoisuusvaatimuksena virkaan on soveltuva korkeakoulututkinto tai soveltuva aiempi opistoasteinen tutkinto.

Esitetty virka on sisällytetty vuoden 2020 talousarviosuunnitelmaan.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta päättää perustaa asiakassihteerin viran lapsiperheiden palvelualueen lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun 1.2.2020 alkaen.

Kelpoisuusvaatimuksena virkaan on soveltuva korkeakoulututkinto tai soveltuva aiempi opistoasteinen tutkinto.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Palvelualuepäällikkö, palveluesimies, taloussuunnittelija, henkilöstösuunnittelija

§ 23

Neljän sairaanhoitajan toimen perustaminen ikäihmisten palveluihin

ROIDno-2020-194

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Lohtander

johanna.lohtander@rovaniemi.fi

palvelualuepäällikkö

Ikäihmisten palvelualueella on tarve vahvistaa sekä kuntoutussairaalan että yhdistetyn kotisairaalan ja kotiutustiimin sairaanhoitajaresurssia vastaamaan muuttuneita tarpeita. Vuodelle 2020 on toimintasuunnitelmassa varauduttu lisäämään neljä sairaanhoitajan vakanssia. Potilaiden hoitoaikojen lyhenemisen, potilasvaihtuvuuden lisääntymisen ja turvallisen lääkehoidon toimintamallin turvaamiseksi kuntoutussairaalaan tarvitaan lisää sairaanhoitajaresurssia. Samoin kotisairaalan ja kotiutustiimin palvelujen tarve on kasvava sujuvaa kotiutusta, avopalveluja ja kotiin annettavia palveluja painottavan toimintamallin vuoksi.

Erikoissairaanhoidossa potilaspaiikkojen väheneminen tuottaa painetta koko hoitoketjuun. Potilaiden siirtyminen erikoissairaanhoidosta kuntoutussairaalaan tai suoraan kotiin turhaa viivettä välttämällä on koko hoitoketjun toimivuuden kannalta keskeistä.

Valmistelijan esitys:

Esitän, että perusturvalautakunta perustaa neljä sairaanhoitajan toimea ikäihmisten palvelualueelle. Ensisijaisesti toimet sijoittuvat kuntoutussairaalaan ja kotisairaalaan ja kotiutustiimiin 1.2.2020 alkaen.

Kelpoisuusvaatimuksen sairaanhoitajan toimeen on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajan tutkinto tai terveydenhuoltoalan aiempi opistoasteen sairaanhoitajan tutkinto.

Esitettävät virat on sisällytetty vuoden 2020 talousarvioon ja henkilöstösuunnitelmaan.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta päättää perustaa 1.1.2020 alkaen neljä sairaanhoitajan toimea ikäihmisten palvelualueelle. Ensisijaisesti vakanssit sijoittuvat kuntoutussairaalaan ja kotisairaalaan ja kotiutustiimiin.

Kelpoisuusvaatimuksen sairaanhoitajan toimeen on sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulun sairaanhoitajan tutkinto tai terveydenhuoltoalan aiempi opistoasteen sairaanhoitajan tutkinto.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Tiedoksi

Palvelualuepäällikkö, palveluesimies, taloussuunnittelija, henkilöstösuunnittelija

§ 24

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Palvelualuepäällikkö Aikuisten ja työikäisten palvelut

Hankintapäätös:

§ 1 Ryhmätyönohjauksen hankinta erityisryhmien asumispalveluiden Matkarinteen, Pihlajarinteen ja Pohjolankadun yksiköihin, 10.01.2020

Palvelualuepäällikkö Ikäihmisten palvelut

§ 6 Hyväksyminen ikäihmisten palvelujen palvelusetelituottajaksi / Hoitokoti

Toivonpuisto Oy, 16.01.2020

§ 7 Hyväksyminen ikäihmisten palvelujen palvelusetelituottajaksi / Attendo Kaarnikka, 16.01.2020

Henkilöstöpäätös:

§ 3 Geronomin toimen täyttäminen/20405031, 10.01.2020

§ 4 Fysioterapeutin toimen täyttäminen/10895003, 13.01.2020

§ 5 Palveluohjaajan viran täyttäminen/74519003, 16.01.2020

Palvelualuepäällikkö Terveystieteiden palvelut

Hankintapäätös:

§ 1 Suun terveydenhuollon suorahankinta hammaslääkärin palveluun: Mehiläinen Oy 2020, 08.01.2020

§ 2 Suun terveydenhuollon suorahankinta hammaslääkärin palveluun: Terveystalo 2020, 08.01.2020

§ 5 Lääkärirekrytointipalvelun hankinta- Medimanageri Oy, 21.01.2020

Toimialajohtaja Sivistyspalvelut

Henkilöstöpäätös:

§ 2 Sairaanhoidajan toimen vakinainen täyttölupa/46490074, 14.01.2020

§ 3 Sosiaalityöntekijän viran vakinainen täyttölupa/48390065, 14.01.2020

§ 4 Sosiaalityöntekijän viran vakinainen täyttölupa/48390047, 14.01.2020

§ 10 Virkavaalin vahvistaminen/terveydenhuollon palvelualue, 14.01.2020

§ 13 Virkavaalin vahvistaminen/Aikuisten ja työikäisten palvelualue, 20.01.2020

§ 14 Virkavaalin vahvistaminen/Ikäihmisten palvelualue, 20.01.2020

§ 15 Ohjaajan toimen täyttäminen/36660043, 20.01.2020

Muu päätös:

§ 8 Sopimus Pidä kiinni-hoitojärjestelmän avopalveluyksikkö Tuulian palveluista vuodelle 2020, 14.01.2020

§ 12 Sosiaalihuollon Kanta-hankkeen projektipäällikköpalvelun hankinta / LapIT Oy, 15.01.2020

Ehdotus

Esittelijä: Marjo Rundgren, Johanna Lohtander palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta merkitsee edellä olevat viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää, että perusturvalautakunta ei käytä otto-oikeuttaan edellä oleviin päätöksiin.

Perusturvalautakunta toteaa, että päätökset ovat yleisesti nähtävänä Rovaniemen kaupungin verkkosivuilla.

Päätöksiä koskevia pöytäkirjanotteita voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta. Puhelin 016 322 6011 tai sähköpostilla kirjaamo(at)rovaniemi.fi kirjaamon aukioloaikana (ma-pe klo 8:00-16:00).

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön ja puheenjohtajan esityksen mukaisesti.

§ 25

Ilmoitusasiat

Aluehallintoviraston ilmoitus kliinisen mikrobiologian laboratorion toimiluvan muutoksesta, uusi valvonnan alainen toimintayksikkö/ Nordlab

Aluehallintoviraston päätös yksityisten terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen/ Rovalan Settlementti ry

Aluehallintoviraston päätös yksityisten terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen/ Saarenkylän Näkökolmio Ky

Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan ja toimipaikkojen nimenmuutos/ Validia Oy

Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelujen tuottajan toimipaikan lopettaminen/ Rovaniemen Hammaspalvelu Oy

Valviran päätös lupa yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamiseen/ Rovaniemen Hammaspalvelu Oy

Valviran ilmoitus yksityisen terveydenhuollon palvelutoiminnan alkamisesta/ Rovaniemen Hammaspalvelu Oy

Valviran päätös yksityisen terveydenhuollon palvelujen antamista koskeva luvan muuttaminen/ Loisto Terveys Oy

Rovaniemen kaupunginhallituksen 13.1.2020 ote pöytäkirjasta: § 8 Vastaus kuntalaisaloitteeseen vammaispalvelulain mukaisten kuljetuspalvelujen omavastuiden muuttamisesta

Rovaniemen kaupunginhallituksen 13.1.2020 ote pöytäkirjasta: § 17 Toimielinten esittelijöiden nimeäminen

Asiakirjat ovat nähtävissä kokouksessa. Ennen ja jälkeen kokouksen niitä säilytetään perusturvan hallinnossa, Urheilukatu 5-7, 4 krs.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Lohtander, palvelualuepäällikkö

Perusturvalautakunta merkitsee ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös

Perusturvalautakunta päätti yksimielisesti palvelualuepäällikön esityksen mukaisesti.

Oikaisuvaatimus

§15, §16, §17, §18, §19, §20, §21, §22, §23

Oikaisuvaatimusohje

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa kuntalain 137 §:n mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen voi tehdä tarkoituksenmukaisuus- tai laillisuusperusteella.

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksentiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Rovaniemen kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja toimittaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Oikaisuvaatimus on tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Siinä tulee mainita tekijän ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, osoite, asuinkunta sekä puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava päätös, jota vaaditaan oikaistavaksi sekä vaatimuksen sisältö ja perusteet. Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, oikaisuvaatimuksen saa tehdä ensimmäisenä arkipäivänä tämän jälkeen. Oikaisuvaatimus on toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Mikäli oikaisuvaatimus lähetetään postitse, on se jätettävä postiin niin ajoissa, että se ehtii perille viraston aukioloaikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan (sähköposti) tulee olla määräaikana viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Oikaisuvaatimuksia, jotka sisältävät

arkaluonteisia henkilö- tai salassa pidettäviä tietoja, ei tule lähettää suojaamattomassa sähköpostiyhteydessä, suojaamattomalla verkkolomakkeella tai niiden liitteenä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Oikaisuvaatimuksen maksu

Oikaisuvaatimuskäsittely on maksutonta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimusviranomaisen: Rovaniemen kaupunki, Perusturvalautakunta

Postiosoite: PL 8216, 96101 Rovaniemi

Käyntiosoite: Osviitta asiakaspalvelu Olkkarin Hyvinvointi- ja palvelupisteessä

Koskikatu 25, 2. kerros, Rovaniemi

Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)rovaniemi.fi

Puhelin: (016) 3221

Osviitta avoinna: arkipäivisin ma - to kello 9.00 - 16.30 ja pe kello 9.00 - 15.30

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Rovaniemen kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 8216, 96101 Rovaniemi

Käyntiosoite: Osviitta asiakaspalvelu Olkkarin Hyvinvointi- ja palvelupisteessä

Koskikatu 25, 2. kerros, Rovaniemi

Sähköpostiosoite: kirjaamo(at)rovaniemi.fi

Puhelin: 016 3221

Osviitta avoinna: arkipäivisin ma - to kello 9.00 - 16.30 ja pe kello 9.00 - 15.30

Pöytäkirjan tarkastus- ja allekirjoituspäivä sekä pöytäkirjan verkkoon julkaisupäivä esitetään kunkin pöytäkirjan allekirjoitussivulla.